

Naturrum
PRÆSTØ FJORD

FED HAVN & PRÆSTØ FJORD

FED HAVN

Ejer og forvalter: Svanne Høj

Fed Havn og Præstø Fjord

Den lille havn blev oprindeligt brugt til udskibning af brænde til bl.a. Præstø, men er mere kendt for udskibningen af kugleflint. Mindre kendt er nok udskibningen af flint til mange andre formål såsom vejbyggeri og større støbearbejder.

I kugleflintens periode var der anlagt tipvognsspor fra udgravningerne til havnen. Tipvognene kunne køre helt ned til kanten af kajen, hvorefter kugleflinten kunne tippes ned i prammene eller i betonbåden. Prammene blev bugseret af en lille slæbebåd fra havnen ud til skibe, der lå længere ude i fjorden. Disse skibe kunne ikke sejle ind i den lavvandede havn. En betonbåd, bygget til formålet, havde egen petroleumsmotor og kunne laste 25 tons uden at stikke for dybt.

Havnen er anlagt i fjordens nordlige del, fordi fjorden er dybest her. Der er hele fem meter til bunden i fjorden, og det var derfor det bedste sted for skibene at ligge for anker, når de skulle modtage kugleflint fra havnen.

Vandet i fjorden

Fjorden er en lagunefjord, dvs. et næsten lukket vandområde med begrænset adgang til farvandet uden for.

Syd for Feddet har fjorden forbindelse med vandet i Faxe Bugt gennem et snævert løb på 5 til 8 meters dybde. Her igennem sker fjordens vandudskiftning og den er derfor afhængig af vindretning og vindstyrke.

Det meste af fjordbunden består af sand og mudder med bevoksninger af ålegræs, hvis forekomst svinger en del.

Vandet er brakvand med ca. 8 promille saltindhold, hvilket skaber helt særlige livsvilkår for dyr og planter.

Ved hårde vestlige og nordvestlige vinde strømmer store mængder vand ud af fjorden. Det ses tydeligt ved blotlæggelsen af store mudderflader langs kanten af tagrør i den nordvestlige del af fjorden. Langs sydspidsen af Feddet og over mod Maderne dukker ligeledes mudderbanker frem. I fuglenes efterårstræk er mudderfladerne vigtige spisekamre for vadefugle.

Rødben

Gedde

Aborre

Fisk

Da åbningen mod syd er den eneste mulighed for vandudskiftning, kan det have store konsekvenser for visse dyrearter og fisk. Når store vandmasser presses ind i Faxe Bugt og videre ind i fjorden, kan saltindholdet stige over den grænse som gedderne kan tåle, og de bliver næsten udryddet. Det kaldes at fisken bliver „salt-slået“. Gedden har altid været en værdifuld fisk, og efter sådanne begivenheder har man flere gange udsat geddeyngel i området. Man skulle tro, at det var ligetil, men det er ikke så let atter at skabe en geddebestand, der er værd at høste af. Udsætninger er mislykkedes og i lange perioder har fjorden været næsten tom for gedder.

Fjorden har tilløb fra flere vandløb, som nordfra hedder Orup Bæk, Herredsbækken, Rødlersbækken, Even, og ved Præstø udmunder Tubæk Å.

Gennem flerårige udsætninger af ørredyngel, den såkaldte smolt, ved åmundingerne i fjorden har man oparbejdet et spændende vand for fiskeri efter havørred i Præstø Fjord.

Andre arter som aborrer kan ses hele året f.eks. i Præstø Havn langs kajen. Det er en eftertragtet erhvervsfisk som eksporteres til bl.a. Tyskland.

Ålekvabben findes overalt på dybt vand. Her lever også skrubber samt sortkutling, også kaldet smørbutte.

Ålen var tidligere udbredt og en vigtig indtægtskilde for erhvervsfiskere i området, men har været næsten borte de senere år.

Naturen

Renden syd for Feddet forhindrer halvøen i at vokse sig sammen med Maderne mod syd. I den sydlige del af fjorden ligger to små øer, Storeholm og Lilleholm. Lilleholm er et vigtigt yngleområde for hættemåger, blichøns og ænder. Landgang på øen er forbudt i deres yngletid.

Præstø Fjord og Feddet er sammen med Maderne udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde. Det daværende Miljøministerium har udlagt det som vildtreservat med regulering af jagt og færdsel. Desuden indgår det i et større område under Ramsarkonventionen, der gælder for internationale vådområder med betydning for vandfugles trivsel.

Poesien ved fjorden kommer vel til sit smukkeste udtryk på frostklare vinternætter, når isen skinner hvidt under en fuld måne og lyden af sangsvaners stemmer fra vågerne sender nordiske toner over fjordens is.

BRUG FJORDEN !
- MEN HUSK DU ER GÆSTEN

Strandskade

Friluftsrådet

ARBEJDSMARKEDETS
FERIEFOND

LAG Næstved
LAG Vordingborg
LAG Faxe

VORDINGBORG
KOMMUNE

FAXE KOMMUNE

NÆSTVED

